

M. T. R. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref.
Ser.

1328

Title: *Jiva Suddha*
Pratyoga

Lat

1328

Incomplete

:	:	Jīva S'rāddha Prayoga	:	Title
:	:	(Brahma Purāṇa)	:	Author
:	:		:	Editor
:	:		:	Year, Vols.
:	:		:	Publisher
1328 :	:		:	Remarks

२ श्रीगणेशायनमः अथ ब्रह्मपुराणोक्तसंक्षेपतो जीवशास्त्रप्रयोगः ॥ पुण्यभक्षदेशका
 ७ नृश्रद्धा व्यवसायसमुच्चये सति स्वस्यान्यस्यवा जीवत्वाद्दं कुर्यात् । तच्च पुत्रा
 दौर्ध्रदौहित्रकर्तृरिसत्यपिकार्यमिति केचित् । अन्ये तु तदभाव एवेति वदन्ति । तच्च यथा
 शक्तिसर्वप्रायश्चित्तं नृणां धेनुपापधेनुतिलपात्रघृतपात्रदानदशदानवैतरणीधेनु
 दानानि शक्त्वा कृत्वा कुर्यात् । कृष्णाद्दद्यात् कृतोपवासश्च त्रयोदश्यां कृतनित्यक्रियो दे
 शकालौ संकीर्त्य और्ध्रदौहित्रफलसिद्धये जीवत्वाद्दं करिष्ये इति संकल्प्य शाक्या
 मेष्टुर्नोजकादौ वा कर्तारं भोक्तारं सर्वेश्वरं विष्णुं शक्त्या षोडशोपचारैः प्रपूज्य तदग्रे
 तिस्रो जठधेनूः सोपस्कृताः संपूज्य सदक्षिणाः सति काः पितृभ्यो निवेदयेत् तत्र सोमा
 यथा पितृमते स्वधानमदत्तुत्तरस्यां निवेदयेत् । अग्नये कृष्यवाहनायै स्वधानमदत्तिद
 क्षिणस्यां यमायां त्वंगिरसे स्वधानमदत्ति मध्यमां ततो दौर्ध्रे वै पिबेत् अत्र य इति ९

पंचविप्रान् वरणाक्षालनादि पूर्वपूर्वोदङ्मुखानुपवेशमासनावाहनादिना विश्वेदेवाश्चाथ
 वत्संपूज्य वसुभ्यस्त्वाहं विप्रभोजयानिरुद्रेभ्यस्त्वाहं विप्रभोजयानि सूर्येभ्यस्त्वाहं
 विप्रभोजयानीति प्रत्येकं क्रमेणोक्तामनावाहनादिना तानपि श्राध्वत् प्रपूज्य सर्वं
 वशाद्विधिना भोजयित्वा वत्सादिभ्यस्त्रीन् पिंडान् दत्त्वा तत्र तस्यां सोमोद्देश्य कां सोपस्क
 रं जठधेनुस्थानीयब्राह्मणाय दद्यात् दक्षिणस्थामन्युद्देश्य कां रुद्रस्थानीयब्राह्मणा
 यमध्यस्थाय मोद्देश्य कां सूर्यस्थानीयाय दद्यात् । विश्वेदेव ब्राह्मणाभ्यां सदक्षिणेति
 कथं रितं कां स्य पात्रं दयं स्वस्त रुद्रकाक्षितजकादिदत्त्वा विसर्जयेत् । विष्णो उ नमो ना
 रायणायै त्वष्टाक्षरं वै कथेन स्मरन् । ततः आदृशं स माथ पारणां कृत्यारात्रौ काम
 कुलशानविशेषणं नारायणं स्मरन् यथा शक्तिजागरणं कुर्यात् प्रातः स्नानादि
 कृत्वा ततश्चतुर्दश्यां यथा प्राप्तां सरिद्धं गच्छेत् । तत्र पूर्वणग्रामहारेण विप्रोगच्छेत् ३

२
त्रेणक्षत्रियः पश्चिमेन वैश्यः दक्षिणेन शूद्रः सन्नकालोपयारत्नस्योणि लोहखंड
निक्षिप्तं तेषुंडरीकाक्षनमस्ते विश्वभावन । नमस्तेस्तु हृषीकेश महापुरुष पर्वजैति पवन
विकिरन्नापि गच्छेत्तन्दीतीरे दक्षिणाभिमुखः स्मार्त्तं लौकिकं वा वद्विंस्वयं ज्वालयेत्
ततः श्वित्यर्थं गर्तं खननं भूमिप्रार्थनाप्रत्यक्षं मरणवत्सवं जीवन्नास्ति सर्वत्र प्रेतशब्दो
न प्रयोज्यः । तस्य तस्य क्षशब्दाहे कर्तव्यं स्वशाखोक्तं पूर्णं कृत्यं तं होमं कृत्वा प्रधान